

Oversikt over de 20 salmene i pulje 2

2018-2020

Salmene er i alfabetisk rekkefølge, etter salmens første linje, og nummeringen følger også alfabetet.

Følgende opplysninger finnes i hvert avsnitt:

Tittel (salmens første linje), årstall, opphavere (tekst, oversettelse, melodi og sats), kommentarer og plassering/tema.

042 *Bak tidens slør*

T: Albert Orsborn c. 1950 (str 1); John Hunt (str 2-4); O: Hans Arne Akerø 2015, 2018; M & S Eric Ball c. 1950

Teksten har en tydelig kristologisk forankring, med poetiske formuleringer («Som i et speil ser jeg din skjønnhet, Gud. Av gode løfter lyser dine bud»). Salmen har velfungerende melodiføring og harmonisering, med fin utnyttelse av parallellbevegelser.

Plassering/tema: Kirken og det kristne fellesskapet; Hengivelse og etterfølgelse

043 *Det sprider sig ett rop*

T: Åsa Hagberg 2011; M: Stefan Jämtbäck 2011; S: Åshild Watne 2019

Det kjennes godt å synge dette hosiannaropet. Melodien følger teksten, og salmen vil kunne fungere godt både Palmesøndag og Første søndag i advent. Bevegelsen fra jorden til himmelen er understreket i refrenget.

Plassering/tema: Adventstiden; palmesøndag

044 *Din himmelkrone ser vi stråle*

T: Svein Ellingsen 1977, 1988; M & S: Egil Hovland 1989

Himmelfarten er ikke kristusfravær, men heller kristusnærvær; Guds høyre hånd er alle steder.

Kapitlet Kristi Himmelfart mangler fornyelse, denne salmen vil hjelpe til. Salmen er med i *Den danske salmebog* og er i Ellingsens *Det finnes et dyrebar rose* (1989).

Plassering/tema: Kristi himmelfart; Kristi kongefest (siste søndag i kirkeåret)

045 *Fader, moder, søster, broder*

T: Johan Falkberget 1940; M & S: Anfinn Øien 1999

Dette bordverset kan brukes i hjemmet, eller ved større bordfellesskap. «Pistolens bordbønn» er formfullendt i all enkelhet, noe som også gjelder melodien fra Anfinn Øien. «Pistol» er en karakter fra Johan Falkbergets *Nattens brød*-syklus, hestejelkerens håndlanger som blir bygdas løpedegn.

Teksten er formet som en allmenngyldig bønn, som viser religiøsitetens plass i Falkbergets verden. I Falkbergets rike på Røros brukes denne bordbønnen i Falkberget-messen, på fredhilsenens plass i nattverdliturgien. Tegnsætningen er blitt forsiktig oppdatert.

Plassering/tema: Bønn og forbønn; Ved bordet

046 *Kom, Heilag Ande*

T: Elias Blix 1883 eller før; M & S: Odd Johan Overøye 2003, 2019

Et nytt melodiforslag og et alternativ til Jakob Slettens melodi (N13:516). Melodien er sangbar, og det er behov for alternative melodier til dette metrum.

047 *Lilla liv*

T: Py Bäckman 2005; M: Hans Kennemark 2005; S: Gunilla Werner 2005

Lilla liv er en nyere dåpssalme for spebarn. Her synger vi til barnet, men det er likevel Gud som er hovedadressat. Py Bäckman er kjent gjennom den svenske *Salmer i 2000-talet*, og for teksten til *Gabriellas sang* (kjent fra filmen *Så som i himmelen*). Intertekstualitet med sitatene er et nytt grep, og melodien står godt til teksten.

Plassering/tema: Dåp

048 *Livet reiser sitt krav*

T: Hans Børli 1945; M & S: Henrik Ødegaard 2007, 2019

Teksten står til en annen melodi i salmebokforslaget *Salmebok 2008* (S-2008). Ødegaard har her løst tekstens uregelmessigheter. En salme om Emmausvandringen, med nordiske oppstandelsesmotiver.

Plassering/tema: Påsketiden

049 *Nå er hver dag og time*

T: Svein Ellingsen 2003; M & S: Egil Hovland 2003

Denne salmen setter «sommer» i et bredt perspektiv, med åpne bilder og rytmer som knytter sommeren med livsfaser. Her inviteres vi også til å tenke positivt tilbake på det som er forbi. Melodien er blant de siste av Hovland, og det er også en av Ellingsens siste salmer. Med denne salmen kan vi endelig si vi har vår egen sommersalme, en som ikke er hentet fra Sverige! Salmens tilblivelse er knyttet til Norges Kirkesangforbunds Rikskirkesangfest i Trondheim i 2004.

Plassering/tema: Årstidene; åremålsdager; gravferd

050 *Om ingen hadde tackat*

T: Åsa Hagberg 2011; M: Stefan Jämtbäck 2011; S: Birgit Djupedal 2019

En undringssalme: ville Gud har gjort sin forsonende gjerning om ingen brydde seg?

Ungdomsperspektivet er i hovedfokus (*För at du inte*, N13:358, er en søstersalme). Man får ikke klare svar i denne teksten, men det behøves ikke, for alt Gud gjør er av ren kjærlighet. Her aner vi universalismens perspektiv: Guds kjærlighet favner oss alle, like fullt, også når vi ikke kan sette ord på den, forstå den eller er oppmerksomme på den.

Plassering/tema: Fastelavnssøndag, Pasjonstiden, Langfredag

051 *Son av Gud og barn på jorda*

T: Kristin Reitan 2011; M: Hege Bålsrød 2011; S: Birgit Djupedal 2019

En nynorsk-tekst og en svingende melodi i 5/8 takt, med to kvinnelige opphavere. En glad salme om Gudsrikets komme og Jesu frelsesgjerning. Barnas hyllest av Messias er med i vers 1. Ordet «duft» i det andre verset åpner for ulike assosiasjoner.

Plassering/tema: Jesus Kristus, vår Frelser

052 *Stråla du, sol, deg helsar pinsedagen*

T: Sigurbjörn Einarsson c. 1970; O: Arve Brunvoll, 2018; M & S: Jón Ásgeirsson 1997

Dette er en av de store islandske pinsesalmer, som har et fantastisk løft i melodien. Den har fått ny oversettelse av Arve Brunvoll.

Plassering/tema: Pinse

053 *Så kom du hit som en av oss*

T: Jan Terje Christoffersen 2012; M: Knut Størdal 2015; S: 2019

Knut Størdals melodi er veltilpasset denne teksten som plasserer Kristus iblant oss i dag, hvor han fortsetter sin frelsesgjerning også når mørket truer.

Plassering/tema: Trengsel og trøst

054 *Tal ikkje om ei tru som vender ryggen til*

T & M: John Bell 1988, 1997; O: Hans Johan Sgrusten 2000; S: Knut Størdal 2019

En diakonal bysalm om tro og nåde, som utfordrer til inkludering og etterfølgelse. Kan synges firstemmig.

Plassering/tema: Tro og etterfølgelse

055 *Var inte rädd*

T: Ylva Eggehorn 1972; M & S: Lars Moberg 1974

En håpssalme om ensomhet og om å være på flukt. Flyktningkrisen gjør salmen fra 1970-tallet igjen aktuell. Salmen ble også tatt med i salmebokforslaget S-2008.

Plassering/tema: Guds omsorg; Ved livsgrensa og gravferd

056a *Ved vindens hjul vi love Gud*

T: Johan Falkberget c. 1948, 1964; M1 & S1: Sparre Olsen 1957

Bergmannssalmen er en allerede godt etablert Falkberget-tekst som viser kontekstualitet og lokalforankring i gruvemiljøet i bergstaden Røros.

Plassering/tema: Hengivelse og etterfølgelse

056b *Ved vindens hjul vi love Gud*

T: Johan Falkberget c. 1948, 1964; M1 & S1: Sparre Olsen 1957; M2 & S2: Henning Sommerro: 1996, 2019

Bergmannssalmen er en allerede godt etablert Falkberget-tekst som viser kontekstualitet og lokalforankring i gruvemiljøet i bergstaden Røros. Sommerros melodi er opprinnelig komponert som del av gammeldansmessen «Vindens hjul».

Plassering/tema: Hengivelse og etterfølgelse

057 *Velsigna kalk! Velsigna brød*

T: Arnfinn Haram 2008; M & S: Samuel Sebastian Wesley 1872

Salmen er et godt nynorsk supplement til offertoriumsalmen i N13. Den har en høytidelig melodi av S.S. Wesley.

Plassering/tema: Nattverd

058a *Vidunderligst av alt på jord*

T: N.F.S. Grundtvig 1829, 1852; M1 & S1: Harald Gullichsen 2011/2020

En ny melodi av Harald Gullichsen til N13 529. Melodien gjør at vi tar med Grundtvigs syvende vers:

Med Sølv og Guld sin Kæmpe-Trop

Ei Sions-Kongen fæster,

Men siger blot: Guds Fred! stat op

Og sid blandt Kongens Giæster!

Plassering/tema: Kirken og det kristne fellesskapet

058b *Vidunderligst av alt på jord*

T: N.F.S. Grundtvig 1829, 1852; M2 & S2: Sigvald Tveit 1982

Melodien gjør at vi tar med Grundtvigs syvende vers:

Med Sølv og Guld sin Kæmpe-Trop

Ei Sions-Kongen fæster,

Men siger blot: Guds Fred! stat op

Og sid blandt Kongens Giæster!

Sigvald Tveits melodi til N13: 538, «Vi kommer til din kirke, Gud» knytter også to og to vers sammen.

Plassering/tema: Kirken og det kristne fellesskapet

059 *Vi har ein lengt i våre hjarte*

T, M & S: Anne Quigley 1992; O: Sverre Hatle 2011

Denne salmen er en nynorsk oversettelse av N13:708 «There is a longing in our hearts», som forløser teksten på norsk.

Plassering/tema: Undring, lengsel og bønn/forbønn

060 *Vokt meg som din øyesten*

T: Sal 17 & 36; M & S: Ivar Schonhowd Haugen 2004

Denne bibelske salme er allerede i bruk i gudstjenestelivet mange steder. Omkvedet fungerer godt som forbønnsvar eller som meditativ salme i «Taize-stil». Teksten knyttes gjerne til aftenbønn.

Plassering/tema: Kveld, Tidebønner

061 *Vår Gud, din fakkel har du tent*

T: Trond Hellemo 2005; M & S: Ivar Jarle Eliassen 2005

En salme med en varsom og forsiktig tekst om Gud som har tent sin fakkel i sør slik at mørke blir til lys, natt blir til dag. Salmen er skrevet til Viken senter for psykiatri og sjelesorg, Nord-Norges Modum bad.

Plassering/tema: Morgen

David Scott Hamnes & Sindre Eide, februar 2021